Gemeente Assen

Raadsvoorstel

Onderwerp	**Omgevingswet en WKB en invloed op leges**
Kenmerk	
Datum verzending	dinsdag 20 juli 2021
Besluitvormende raad	donderdag 9 september 2021
Consulterende raad	donderdag 2 september 2021
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen te besluiten leges te gaan heffen op het Omgevingsoverleg en op milieubelastende activiteiten.

2 Inleiding

De Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB) treden naar verwachting per 1 juli 2022 in werking. De komst van beide wetten leidt tot veranderingen in het takenpakket van onze gemeente en, als gevolg daarvan, de te ontvangen legesinkomsten.

Elk jaar wordt door uw gemeenteraad de legesverordening met legestarieven vastgesteld. De effecten van de WKB en de Omgevingswet worden hier in doorberekend. Deels zijn deze wijzigingen autonoom, hier hebben we als gemeente geen invloed op.

Autonome veranderingen
De autonome veranderingen die optreden en die ongunstige financiële effecten hebben voor de gemeente Assen, zijn:

- de overdracht van taken vanuit de gemeente naar private kwaliteitsborgers door de invoering van de WKB. Het Rijk heeft bepaald dat een groot deel van de toetsing en toezicht van het bouwbesluit bij de markt komt te liggen, hierdoor valt een deel van de taken en van de legesinkomsten weg;
- minder vergunningplichtige activiteiten door een beperkte verruiming van vergunningsvrije bouwwerken. Dit betekent dat gemeenten geen kosten meer mogen verhalen voor die bouwactiviteiten;
- een overdracht van taken vanuit het Rijk naar gemeenten, de zogenaamde Bruidsschat, hierdoor komen er extra taken naar de gemeenten toe.

In de tabel hieronder ziet u welke financiële effecten deze veranderingen veroorzaken. De effecten zijn indicatief, omdat het op basis is van een eerste analyse en berekening. In totaal is er sprake van een structureel tekort van circa € 361.000.

Autonoom effect	Indicatief financieel effect per jaar in euro's
Private kwaliteitsborging Minder capaciteitsinzet Minder legesinkomsten	 + € 137.000 - € 438.000
Minder vergunningplichtige activiteiten Minder capaciteitsinzet Minder legesinkomsten	 + € 8.000 - € 15.000
Overdracht van taken vanuit het Rijk naar gemeenten (Bruidsschat) Meer capaciteitsinzet	 - € 53.000
Totaal	**- € 361.000**

Voor dit bedrag zal dekking moeten worden gevonden in de begroting van 2022 en verder.

Bestuurlijke keuzes
Op een tweetal onderdelen (milieuleges, leges omgevingsoverleg) heeft u echter een keuze hoe u met deze veranderingen om wilt gaan.

- *De gemeente krijgt de mogelijkheid om milieuleges te heffen voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten*

Onder de Omgevingswet is het mogelijk om leges te heffen voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten. Vergunningplichtige milieubelastende activiteiten zijn bijvoorbeeld productiebedrijven, de opslag van gevaarlijke stoffen en veehouderijen. Het college stelt voor om hier wel leges voor te heffen.

- *De gemeente krijgt de mogelijkheid om leges te heffen voor het Omgevingsoverleg*

De Omgevingswet introduceert de term Omgevingsoverleg. In dit overleg worden initiatieven besproken die niet passen binnen het Omgevingsplan en wordt beoordeeld of de gemeente een afwijking wil en kan toestaan. Het is mogelijk om leges te heffen voor gebruik van het Omgevingsoverleg. Het college stelt voor om hier wel leges voor te heffen.

3 Beoogd effect

De gemaakte keuzes vormen het kader voor de nog op te stellen legesverordening die in december aan uw raad zal worden voorgelegd. Daarnaast geeft het voorstel een indicatie van de financiële consequenties van een aantal autonome effecten, deze consequenties zullen in de begroting van 2022 en verder worden doorberekend.

4 Argumenten

4.1 Het heffen van leges voor het Omgevingsoverleg compenseert voor de kosten van ambtelijke inzet

Het college stelt voor om voor het Omgevingsoverleg leges te heffen. Dit omdat het beoordelen van deze afwijkende plannen extra ambtelijke capaciteit vraagt waar geen dekking tegenover staat.

Op basis van een indicatieve berekening van verwachte aantallen en ambtelijke inzet zou het bedrag aan te heffen leges, circa € 100.000 per jaar, ongeveer gelijk zijn aan de kosten.

Het heffen van leges op milieubelastende activiteiten compenseert deels voor een aantal autonome effecten die de komst van de Omgevingswet en de WKB veroorzaken.

Door leges te heffen voor vergunningplichtige milieubelastende activiteiten kan het negatieve financiële effect van de autonome verplichtingen deels gedempt worden. Op basis van het aantal

milieuaanvragen van de afgelopen drie jaar is de verwachting dat het heffen van leges voor milieutaken ongeveer € 40.000 per jaar oplevert. De werkzaamheden en kosten liggen bij de RUD Drenthe en worden daarmee indirect door onze gemeente betaald.

5 Kanttekeningen

5.1 *Het heffen van leges kan initiatiefnemers demotiveren om gebruik te maken van het Omgevingsoverleg*

Het heffen van leges kan het gebruik van het Omgevingsoverleg demotiveren. Het Omgevingsoverleg zorgt voor goed contact tussen aanvrager en gemeente voorafgaand aan het indienen van een initiatief.

Om te voorkomen dat initiatiefnemers buiten het Omgevingsoverleg om een vergunning aanvragen, hanteren we het uitgangspunt dat iemand die alle stadia van het Omgevingsoverleg doorloopt uiteindelijk niet duurder uit is dan iemand die zonder Omgevingsoverleg een vergunning aanvraagt. Dit doen we door de kosten van het Omgevingsoverleg te verrekenen met de kosten van een Omgevingsvergunning. Daarmee continueren we de regeling van ons huidige vooroverleg.

Het heffen van milieuleges leidt tot een risico dat nieuwe bedrijven besluiten om zich niet in Assen te vestigen

Het heffen van milieuleges zorgt voor extra kosten voor bedrijven die milieubelastende activiteiten uitvoeren en die zich in Assen willen vestigen. Vrijwel alle (Drentse) gemeenten zijn echter voornemens om milieuleges te heffen, waardoor het vestigingsklimaat in Drenthe tussen gemeenten gelijk blijft.

6 Kosten, baten en dekking

Door middel van bestuurlijke keuzes kunt u, ondanks de autonome effecten, de negatieve financiële impact van de WKB/Omgevingswet op de begroting afzwakken. Dit wordt nader toegelicht in de tabel hieronder.

Effect	Voorkeursvariant college	effect per jaar in euro's	Andere keuzemogelijkheden	effect per jaar in euro's
Autonome effecten		- € 361.000		- € 361.000
Milieuleges	Wel heffen van milieuleges	+ € 40.000	Niet heffen van milieuleges	0
Omgevingsoverleg	Wel heffen leges Omgevingsoverleg	+ € 100.000	Niet heffen leges Omgevingsoverleg	0
	Kosten ambtelijke inzet Omgevings-overleg	- € 100.000	Kosten ambtelijke inzet Omgevings-overleg	- € 100.000
Totale effecten		**- € 321.000**		**- € 461.000**

7 Communicatie, participatie

Niet van toepassing.

8 Inclusie

Niet van toepassing.

9 Vervolg

Dit onderwerp wordt geagendeerd op de consulterende raad van 2 september en de besluitvormende raadsvergadering van 9 september.

Uw besluit wordt meegenomen in het opstellen van de begroting voor 2022 en de in december vast te stellen legesverordening.

De effecten van de komst van de Omgevingswet en de WKB treden naar verwachting per 1 juli 2022 in werking. Daarom geldt in 2022 een legesregime *voor* en *na* inwerkingtreding van de Omgevingswet.

10 Bijlagen

Niet van toepassing.

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 juli 2022.

Besluit

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen te besluiten leges te gaan heffen op het Omgevingsoverleg en op milieubelastende activiteiten.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 9 september 2021.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge